

Alla Tider's

Smått & Gott i Hamrångebygden
Tel till red. 0297-200 37, 073-181 40 90

Nummer 9 Årgång 17
September 2017

Det var då det...

Intressant arkeologi med många inslag under
Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården

476 hattar har Kájsa Lundberg tovat till jägare och spelmän under åren.

Bara tre exemplar i världen finns av den unika glödpannan från 900-talet och ett hittades i Hamrånge 1943

Innehåll i månadens Alla Tider's

- sid 3 ReDo Secondhand växer
- sid 4 Hur ska en framtida säker vattenförsörjning se ut
- sid 4 Ett annorlunda "dop" för prästen Ulf
- sid 4 Hemslöjdens dag i ljuvliga färger
- sid 5 Hamrångebygdens caféer

- sid 6 Minnesord Ingemar Magnusson
- sid 7 Föreningensnivåerna utanför Norrsundet höga
- sid 8 Stor publik på LindövalLEN
- sid 10 Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården
- sid 12 Sundsvalls Kammarkör med Kjell Lönnå gästar Hamrånge kyrka

Tankar Om

Aj, aj, vad ont träningsvärk kan göra. Dagen efter första träningspasset på tre månader satte onekligen sina spår. Men jag får naturligtvis skylla mig själv, när jag tog ett så långt sommarlov från styrketräningen. Bara att konstatera, att det är ett pris man får betala när man vill ha sommaren fri. Nu är jag i alla fall igång igen. Och inte bara jag. Varje torsdag förmiddag – ja, nästan i alla fall - intar ”Bergbymaffian” med 65+-arna (snart är vi 70+ minsann) Monica, Barbro, Lena M, Lena P, Christina S och jag styrketräningslokalen i Norrsundet. Träning och motion är bra sägs det och det är bara att hålla med. För värk i axlar och nacke är som bortblåst och migrän, det kommer jag inte längre ihåg hur det kändes. Så vad är väl lite träningsvärk egentligen? En baggis.

Dagliga promenader hjälper till att hålla blodsockret på acceptabel nivå, så det där med ålderdom hade jag tänkt skjuta på. Det är ju så mycket man vill hinna med. Femdagarsbesöket i polska Krakow tillsammans med dotter Mona till exempel som snart ska bli av. Ser vi fram emot, både hon och jag.

Nu är det förstås så, att varken träning eller promenader hjälper om sjukdom slår till. Handikappen kan ta sig olika skepnader, många synliga, andra osynliga eller till och med livshotande. Och kanske har vi som har förmånen att få vara friska (ja, någorlunda i alla fall) inte alltid så lätt att förstå, sätta oss in i hur det är att leva med handikapp eller sjukdom. Inte ens när det kommer riktigt nära. Men ett telefonsamtal, ett kort besök kan räcka för att ge lite guldkant åt tillvaron. Nog har vi tid med det?

Ett år före valet så har pajkastning, smutskastning och påhopp tagit ordentlig fart. Luktat det inte lite USA-presidentvalskampanj? Usch, säger jag. Man kan bli trött för mindre. Var och en tror förstås på sin egen politik, men hallå, vore det inte bättre med lite saklighet? Dessutom ska man överglänsa varandra med det ena löftet efter det andra. Undrar hur bestående de är efter valdagen?

Hösten är här och naturen börjar gå till vila. Men tänk så många vackra blommor vi kunnat njuta av under sommaren. Både i våra trädgårdar och i det fria, där vi har förmånen att plocka med oss hem en bukett av prästkragar, blåklockor, smörblommor och rödklöver. Nu är ju blommorna vackrast där de står och vi alla får njuta av dem, så jag hoppas du plockat med försiktighet. För nog vill väl också du att de ska komma tillbaka nästa år igen?

Nu kan vi se fram emot två marknader i bygden med Magnus Risberg och Krister Ederth som marknadsgeneraler. I Bergby i oktober och i Norrsundet i november, så

Skön höst på er och

Lev väl!

Marianne

Gävle Offset

Vi har hjälpt företag med trycksaker i 50 år. Under den här tiden har vi samlat många värdefulla kunskaper och erfarenheter. Nyttiga lärdomar som vi nu använder för att serva dig på allra bästa sätt.

Låt oss sköta dina tryckuppdrag – effektivt och med stor omsorg!

Jonas Brodin: 026-66 25 19, jonas.b@gavleoffset.se

Martin Hedberg: 026-66 25 06, martin.h@gavleoffset.se

Joel Wallman: 026-66 25 05, joel.w@gavleoffset.se

Tredje Tvärgatan 5 • SE-802 84 Gävle • Tel. +46 (0)26 66 25 00 • www.gavleoffset.se • info@gavleoffset.se

Ansvärg utgivare och redaktör: Marianne Lundqvist

Layoutproduktion: Kenny Kilmore

Tryckeri: Gävle Offset

Allt material i tidningen är skyddat enl. upphovsrättslagen.

Politiskt oberoende

Annonsbokning och annonsmaterial

Kontakta Textmakeriet:

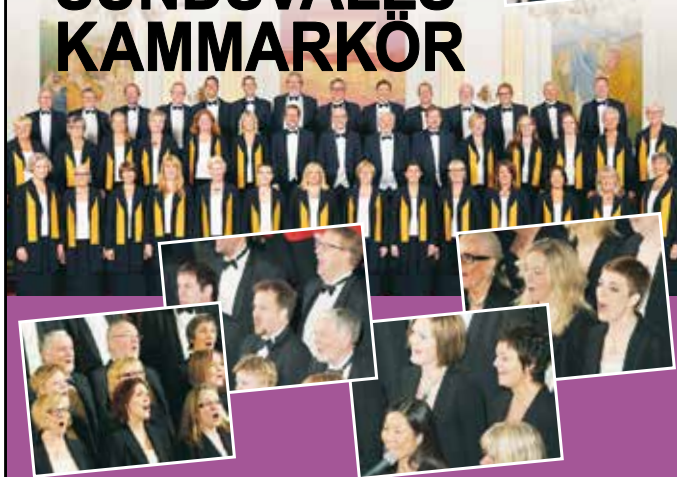
Tel 0297-200 37, mobil 073-181 40 90

Oskar Björnklos väg 1, 817 40 Bergby

E-Post: marianne@textmakeriet.se

KJELL
LÖNNÄ

SUNDSVALLS
KAMMÄRKÖR

HAMRÅNGE KYRKA

Söndag 8 oktober kl 16.00

FÖRKÖP: ICA Nära Bergby 0297-101 05,
COOP Konsum, Norrsundet 010-747 51 50,
samt vid entrén 2 tim. före konserten.

ENTRÉ 150:–

Läkarmissionen
lakarmissionen.se

Under perioden 22/9-1/10 så har vi mycket fina erbjudanden i butiken. Vad sägs om:

Dinkelkaka från Mattes

Bröd för endast 20:-/st

Ord. pris: 32:90:-/st

Gouda storbit, ca 1 kg

Tyskland, för endast

49:90:-/kg

Ord. pris 89:90:-/kg

**Svensk fläsklägg
från Sohlbergs för
endast 39:90:-/kg**

Ord. pris 59:90:-/kg

**Godingar från
Sohlbergs 20:-/st**

Ord. pris 28:90:-/st.

**Varmt välkommen in till oss!
Lena och Pelle med hela Icagänget**

ICA Öppettider:
Alla dagar 8-20
nära Bergby

Telefon 0297-101 05 • www.ica.se/bergby

ReDo Secondhand växer

Flytten till nya lokaler i Norrsundets centrum, där tidigare biblioteket och under senare år föreningen KNUFF hållit till, blev ett lyft för ReDo Secondhand.

ReDo Secondhand, ett projekt i ABF Gästrikebygdens regi med samarbetsavtal med Gästrike Återvinnares, startade för drygt två år sedan. Inledningsvis höll man till i Fyren, flyttade sedan till Järnvägsgatan 27 i Gavlegårdarnas lokaler och med en klädbutik hos Hyresgästföreningen i samma fastighet.

Men i takt med att allt fler skänkte överblivna saker till återvinning och kunderna ökade i samma takt blev ReDo trångbodd. I våras kunde de flytta in i de nya lokalerna, vilket inte bara gav bättre möjligheter att organisera upp butiken, utan även servera kaffe med hembakt bröd till sina kunder.

– Behållningen från ReDo ska gå till lokalt bistånd. När hyran och försäkringen är betald, transportbilen tankad, lönen till en anställd klar och så vidare, så är det bygden som får ta del av överskottet, säger Ulrica Källström vid ABF.

Genom ReDo, säger hon vidare, kan soppluncherna på Fyren subventioneras, man bidrar till fikabröd och musik m m vid äldreboendet Solberga liksom vid kulturaktiviteter på Träffpunkten/PärLAN i Bergby och föreningar som har öppna aktiviteter på Fyren får fri hyra m m.

Därtill arrangeras varje år flera större evenemang såsom familjedagar med olika innehåll, bl a med teater, musik och trolleri. Och stor uppskattning rönt treättermiddagen med återvunnen musik från Rockskolan. Årets julfest med klappar, Halloweenfest och Prova mat från olika länder lockade många besökare

– En tanke att upprätta någon slags ReDo-fond med möjlighet att söka medel från finns också, säger Ulrica.

Jimmy Lindblad och Therese Sellberg från Rockskolan underhöll under familjedagen.

Nyligen genomfördes en familjedag i Fyren, där Rockskolan med Jimmy Lindblad och Therese Sellberg fanns på plats och även elever framträdde. Det var musikmedja för föräldrar och barn och Bernt-Olov Andersson invigde Stig Sjödin-utställning, Ingegerd Pettersson visade konsten att spinna med spinnrock, köket serverade nyttiga mellanmål och Sara från biblioteket gav boktips.

Text och foto: Marianne Lundqvist

BERGBY EL
 Installationer
 & Service
 Gör ditt hem
 elsäkert
 Använd
 ROT-avdraget
 Verkstadsvägen 6, Bergby
 Tel. 070-326 18 63
 E-post: bergbyel@telia.com

**GLAS-SERVICE
 I BERGBY**
 Viksjövägen 31
 Glas för alla miljöer
 Specialiserad på bilglas
 Renoverar fönster, isolerar
 glas, speglar, altanglasning
 m m
 Tidsbeställ på telefon
 0297- 105 90
 Gratis lånebil medan vi ordnar rutan på din bil

Hur ska en framtida säker vattenförsörjning se ut för Hamrångebygden?

Först visade en teknisk undersökning, att det inte går att öka kapaciteten i Totras vattenverk så mycket som krävs för att bygga ut va-nätet för fritidshusen runt sjön Hamrångefjärden. Sedan kom skyfallet med över 130 mm regn på ett dygn, som förorsakade bakterier i vattentäkten och det kommunala vattenledningssystemet och gjorde vattnet i Hamrånge odrickbart under en vecka.

Så vad göra Gästrike Vatten?

– Vad vi på kort sikt gör, är att se över rutinerna vid vattenverket, för att minska risken för att olägenheten med bakterier i vattnet ska inträffa igen. Och dessutom, för att förbättra och säkra tillgången till vatten av god kvalitet, så kommer vi att genomföra ytterligare processförbättringar, säger processingenjör Karolina Stenroth.

Men åtgärder behövs också för att på längre sikt säkra vattenförsörjningen i Hamrångebygden. En idé som diskuterats är att bygga en överföringsledning från vattenförsörjningssystemet i Gävle, men vi tittar även på andra lösningar, säger hon.

– Själva sjön Hamrångefjärden utgör idag inte vattentäkt för Hamrånge. Vattenförsörjningen sker genom ett litet grundvattenmagasin via brunnar i anslutning till vattenverket i Totra, men som inte är tillräckligt för att i framtiden försörja Hamrångebygden med vatten. Utöver en överföringsledning från Gävle finns även möjligheten med ett nytt vattenverk i Totra, och då vattnet i så fall kommer att tas direkt från sjön Hamrångefjärden.

– Utredningen pågår och resultatet kommer att visa hur vi bäst ordnar en framtida dricksvattenförsörjning för Hamrånge, säger Karolina Stenroth.

Text: Marianne Lundqvist

Ett annorlunda "dop" för prästen Ulf

Albert Bernhoffs trimaranen fick namnet Elisabeth genom namngivning av prästen Ulf Claesson.

Ordet dop får förstås bara användas för den som genom en sådan förrättning upptas i den kristna församlingen och en båt lär nog knappast uppfylla de kraven, men icke desto mindre tjänstgjorde församlingsprästen Ulf Claesson, när Albert Bernhoffs egenbyggda trimaran skulle få sitt namn i Norrsundets småbåtshamn.

– När det gäller t ex båtar så är det istället ordet namngivning som gäller, förklarade Ulf Claesson, när han med champagneflaskan gav trimaranen namnet Elisabeth.

–Efter min mor, tillade Albert Bernhoff.

Han hade hoppats kunna sjösätta båten i samband med namngivningen, men riktigt så långt hade inte båtbygget hunnit avancera. En del arbete återstår innan de tre skroven, ett huvudskrov och två mindre parallella skrov, är sammanfogade.

– Men jag hoppas kunna segla upp mot Höga kusten med Elisabeth nästa sommar, sa Albert.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Hemslöjdens dag i ljuvliga färger

Diskreta färger, glada färger, glada färger, färger från naturens skafferi. Allt i en fantastisk kompott med stor variation, när Hamrånge Slöjdare slog

upp portarna vid Hemslöjdens dag i Hagsta skola, i sedvanlig ordning välbesökt.

Väggar och bord var fyllda av idel vackra alster i stilfull komposition. Mattor, dukar, gardiner och löpare vävda i olika tekniker. Virkat och stickat i fantasifulla former, glada Waldorfdockor, träslöjd och smycken. Gediget och skickligt hantverk och slöjd att både se på och köpa. Ett besök i vävstugan därtill visade vilka arbeten som är under tillverkning i vävstolarna.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Vi fortsätter resan norrut med caféer i Hamrångebygden genom tiderna

Att kombinera bageri och café blev vanligt i byarna och orterna under förra seklets 20- och 30-tal. Många av verksamheterna fortsatte decennier framåt och blev viktiga mötesplatser men också arbetstillfällen, främst sommartid, både för unga grabbar och flickor.

Efter Hamrångefjärden kommer vi till Hagsta by och här var det Arnold Jansson med familj, som bedrev verksamheterna. Riktigt när han startade sin rörelse i Hagsta har jag inte kunnat finna några uppgifter om, men åtminstone bagerirörelsen levde kvar en bit in på 60-talet och hans rågkakor var mäkta populära. Idag är fastigheten en privatbostad.

(Om det finns någon som känner till eller har fler uppgifter om café- och bagerirörelsen i Hagsta, så hör gärna av er till redaktionen, e-post: marianne@textmakeriet.se).

Nästa café norrut fanns efter gamla Riks 13 och hette Café Emmaboda. I ett litet hus, strax intill det som idag är Bergby Verkstad drev Emma Forsmark i Berg sitt café.

– Som jag minns det var det ett sommarcafé, berättar Maj Eriksson från Norrsundet, som tillsammans med Birgit Forsmark från Åbyn serverade gästerna där sommaren 1942.

– Vi två hade tidigare jobbat tillsammans i kiosken efter stationsvägen i Bergby och jag nappade förstås, när Birgit frågade om jag inte kunde hjälpa henne också i Café Emmaboda.

– Man kan säga att det var under de här åren jag startade min cafékarriär, skrattar Maj, för redan våren innan hade jag arbetat i ett café i Oppala och sen kom det ju att bli många år i Norrsundets café.

Vid Café Emmaboda minns hon att det var många cyklister som stannade. Här samlades också många av traktens ungdomar ofta.

– Och varje dag skulle kassan redovisas. Antingen fick jag gå hem till Emma med redovisning eller så kom hon själv och hämtade kassan.

Idag ligger en privatbostad på fastig-

heten där Café Emmaboda låg.

Bara en liten bit längre norrut, strax invid korsningen in mot centrala Bergby byggde Arnold Malmgren 1931 huset, som blev Nya café.

Han hade då tagit över bageriet i Berg efter sin far och startade caféerörelsen med anställda som ett komplement. Under några år under 40-talet drevs caféet av andra innehavare, innan Helga Wilén 1949 köpte fastigheten och fortsatte med caféerörelsen.

Marianne Wilén, Helgas systerdotter som numera bor i fastigheten minns den första tiden, där hon själv fick sitt första arbete.

– Moster Helga var egentligen barnsköterska och någon erfarenhet av café och servering hade varken hon eller jag. Och att det därtill brukade vara mer eller mindre invasion efter trav- och fotbollskvällar visste vi förstås inte, så första gången blev det lite kaotiskt, minns Marianne.

– Vi hade ju alls inte tillräckligt många smörgåsar färdigbredda och halva rågkakor med pålägg skulle det vara. Men det löste sig och nästa gång var vi förberedda.

Med Riks 13 strax utanför var det också många långtradare som stannade, livligt besökt var caféet vid den stora militärövningen 1954 och ortsbör i övrigt kom förstås för att njuta av munkar, wienerbröd och smörblad från Janssons bageri.

– Mycket ungdomar var det här och

varje kväll, året om, kom Kalle Petersson från Sjöckalla för en kaffe med bulle.

Thorkel Åberg, idag 92 år, minns caféet från sin ungdomstid under 30- och tidigt 40-tal.

– Vi var ett gäng med fyra grabbar, som var där varje dag.

Caféet var öppet varje dag året runt mellan kl. 9 på förmiddagen till 10 på kvällen.

– Utöver Helga själv var vi oftast 2 flickor som turades om och varje dag bjöds vi på fika med gott kaffebröd från Janssons.

När Riks 13 drogs om under senare delen av 50-talet försämrades förutsättningarna för Nya Café och Helga Wilén drev då istället under några år en närbutik, innan fastigheten så småningom blev privatbostad.

I Sjöckalla, nästa by på väg norrut låg sommarcaféet Björkbacken. Det startades i slutet av 50-talet av Alva Hedman och Nanny Winqvist.

– Då Riks 13 drogs om måste en smedja på vår fastighet rivras och då kom min mamma tillsammans med Nanny på idén att starta ett sommarcafé i den lilla ladan som låg invid smedjan, berättar Zaida Hedman-Huld.

Till en början var det bara uteservering, men så småningom inreddes en del av ladan med serveringslokal. Björkbacken blev mycket populärt. Inte minst bland långtradarchaufförerna, som ofta stannade vid det lilla sommarcaféet, men också bland andra förbipasserande trafikanter. Liksom förstås att det blev en mötesplats för ungdomar. Björkbacken drevs under en dryg tioårsperiod och lades ner i slutet av 60-talet.

Text: Marianne Lundqvist
Foto: Privata bilder, Marianne Lundqvist

I nästa nummer fortsätter serien om caféer i Hamrångebygden genom tiderna och då berättar vi om caféerna i centrala Bergby.

Var med oss i den lokala utvecklingen.

I november børsintroduceras Colabitoil AB. Redan nu har du möjlighet att visa ditt intresse att vara med på resan.

Nu kan du visa ditt intresse för att teckna aktier i Colabitoil AB. Ett lokalt företag med stark tillväxt. Med oss förenar du klimat- och kundnytta med affärsnytta.

För mer information och materiel, kontakta Daniel Arenholm på ir@colabitoil.com eller 026-10 10 40.

Minnesord Ingemar Magnusson

En teaterprofil i Hamrångebygden har gått ur tiden. Ingemar Magnusson, sedan en lång följd av år bosatt i Gävle, avled den 29 augusti. Ingemar Magnusson började vid massaindustrin i Norrsundet när han kom till Hamrånge 1961 och hade där flera olika befattningar. Först tjänstgjorde han vid laboratoriet, sedan i själva produktionen innan gick över till personalsidan med ansvar för utbildning.

Men kanske var det ändå mest som den verkliga revypappan han gjorde sig känd i bygden. En revykurs banade vägen och redan 1982 satte han tillsammans med sina

medarbetare i Norrsundets Arbetarteaterförening upp den första nyårsrevyn på många år i Norrsundet. Den blev starten till ett otal bejublade föreställningar under år som följde med Ingemar själv som en flitig textförfattare. Han svarade också för regin i många av uppsättningarna, som lät tala om sig långt utanför bygdens gränser.

För 22 år sedan drabbades han av sjukdom, som gjorde honom rullstolsburen och i behov av ständig vård och omsorg, men trots det svåra handikapp han drabbades av besökte han både hembygdsgården och teaterföreningens olika föreställningar, senast vårens teatercafé i Fyren.

Ingemar sörjs närmast av särbo Inga-Lill och barnen Eva-Lotta och Andreas.

Text: Marianne Lundqvist

HELSANS SERVICE

Hantverkarna Far & Son

Allt inom Bygg • ROT-arbeten • Byggnationer • Plåtslageri
Tel. 0297-100 00 • Mobil 070-565 44 32 • E-post: info@helsans.se

Välkommen att höra av dig
Charlie & Peter Månsson

Föroreningsnivåerna utanför Norrsundet överlag mycket höga

I ett samarbetsprojekt mellan Länsstyrelsen i Gävleborg, Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten och statliga Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), undersöktes under åren 2014-2016 vattnen längs hela Norrlandskusten inklusive insjövattnen med älvar där massindustrier legat. Och resultatrapporten som nu kommit visar på att området utanför Norrsundet är allvarligt förorenat.

I det 2,2 kilometer stora område som undersöktes utanför Norrsundet visade de analyserade proverna från fiberbankar och fibersediment på, att halterna av organiska miljöföroreningar var mycket höga i sex av de åtta proverna, vilket placerar Norrsundet i riskklass 1B = mycket stor risk. (Riskklasserna är dock preliminära och kan komma att ändras vid fördjupade riskbedömningar).

Jämfört med andra områden undersökta i projektet (totalt 37 st) tillhör Norrsundet de områden som har högst värden av ett flertal organiska ämnen exempelvis PCDD/F – dioxiner och furaner som uppkommer vid klorblekning av massa, men även DDTer liksom PAH11 (ämnen som bildas vid ofullständig förbränning av organiskt material) och HCB (användes bl a som impregnering mot svampangrepp). Effektbaserade gränsvärden för PCDD/F och för antracen överskrids i alla analyserade prov från Norrsundet.

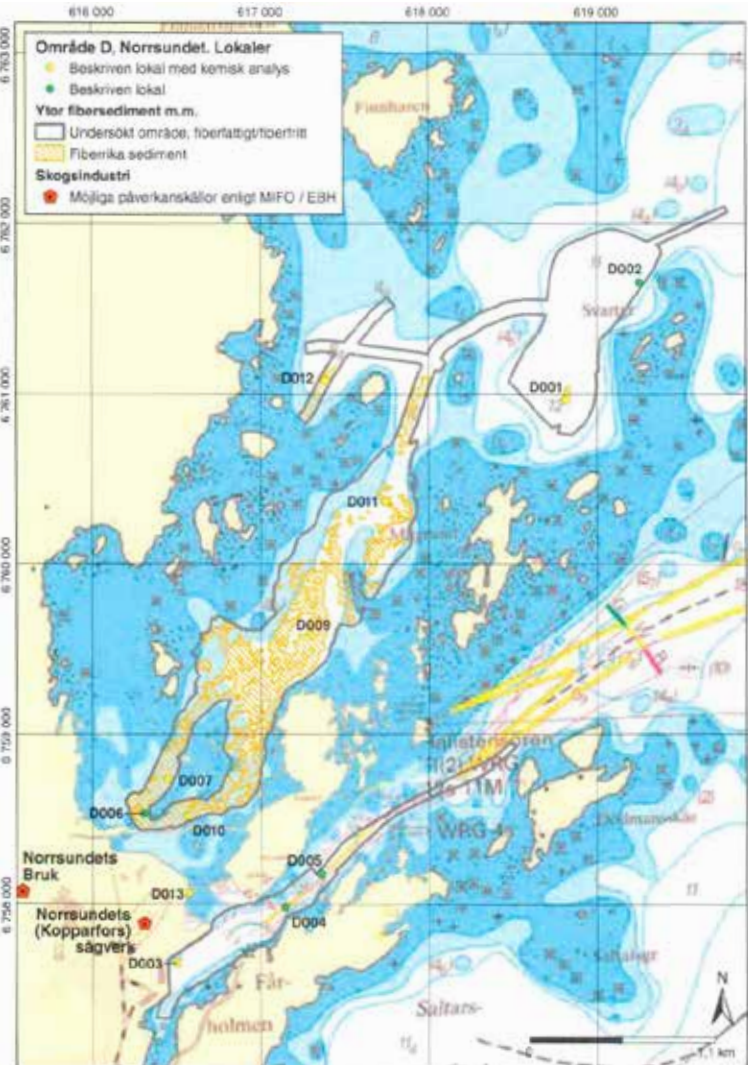
Även metallhalter, framförallt krom, kadmium och metylkvicksilver, är delvis mycket höga i Norrsundet. Det effektbaserade gränsvärdet för kadmium till exempel överskrids i fyra av proverna.

Med undantag av några få lokaler - D001, D003 (dock hög PCB7-halt) och D013, se karta, är området med start mellan fastlandet och Granskär inklusive lokal D012 mycket förorenat med ett antal ämnen.

Fem pilotområden från projektet (vari dock inte Norrsundet ingår) har tagits fram för att diskutera olika åtgärder för sanering och/eller efterbehandling av fiberbankar och fibersediment. Men, understryks i rapporten, diskussionerna utgör inga rekommendationer vare sig avseende åtgärdsbehandlingar eller omfattningen av åtgärder.

Oavsett metod så är åtgärderna oerhört kostnadskrävande. Vid muddring inklusive slutförvaring till exempel (och då är kostnaderna hämtade från 2003) mellan 800-1400 kronor per m³.

Text: Marianne Lundqvist

Industrihistorik (från rapporten)

Två större skogsindustriverksamheter har funnits i Norrsundet, ett sågverk som startades i slutet av 1800-talet och avvecklades 2011 och en massafabrik för tillverkning av sulfatmassa med produktion från 1925 till 2008.

Vid sågverket förekom bland annat blånads-skyddsimpregnering av timmer mot svampangrepp med klorfenolpreparat som troligtvis har varit förorenade av dioxiner. Från 1930-talet och eventuellt in på 1950-talet förekom sprayimpregnering med pentaklorfenolpreparatet Dowicide i sågverket och timret kördes sedan till Granskär för förvaring. Doppningsimpregnering förekom under 1960-talet ute på Granskär och doppningskaret tömdes då via en ränna ut i havet i dammen mellan sågverksområdet och Granskär.

Vid massaindustrin släpptes avloppsvattnet orenat ut till havet fram till 1964 och från 1964 till 1992 via en sedimenteringsbassäng som mynnade norr om sågverket. Blekning av massan gjordes med klorgas från 1940- till 1990-talet, sedan med klordioxid.

AJS

Väghyvel & Markttjänst AB • Axmar

Anders Johansson

070-342 36 31

Stor publik när Veckans match spelades på Lindövallen

Att hemmalaget vann var förstås riktigt roligt – om än inte helt oväntat. Att också stor publik därtill kom när Veckans match spelades på Lindövallen, och att det dessutom var näst intill seriefinal gjorde arrangemanget till en av säsongens höjdpunkter.

Publiksiffran landade på 165, när Veckans match mellan Norrsundets IF och Forsbacka IK spelades och gick ut i etern via Mittmedia. Hemmalagets första mål, 1-0 via Mikael Agerstig bådade gott inför fortsättningen, även om Forsbackas Jonas Brändeskär kvitterade i 20:e minuten. Det dröjde bara tre minuter innan Robert Berglund åter såg till att ge NIF ledningen, en ledning som sedan Norrsundets målskyttek Mikael Berglund kunde öka på till 3-1.

NIF behöll kommandot och i matchens 74:e minut ökade Hampus Granström på till 4-1, som sedan blev till 5-1 genom Felix Norelius. I sista matchminuten reducerade Forsbacka genom Filip Ekman och fastställde därmed slutresultatet 5-2.

Till matchens lirare utsågs för Norrsundet Robert Hedin och för Forsbacka Jonas Brändeskär.

När NIF mötte Forsbacka i Veckans match på Lindövallen blev det seger 5-2 för hemmalaget.

Till matchens lirare utsågs för NIF Robert Hedin och för Forsbacka Jonas Brändeskär

Text och foto: Marianne Lundqvist

Jag hjälper dig med allt som rör begravningar och familjejuridik

026 - 10 71 00

Jag gör gärna hembesök

Jonas Flodin

Gävle Begravningsbyrå

gavlebegravningsbyra.se

Din elektriker gör EL RÄTT
fixar det mesta åt de flesta

AXHAM

AUTOMATION AB

 Elektriska Installatörsorganisationen - för er trygghet är vi medlem

0297 - 77 14 00

info@axham.se www.axham.se

Bergby Damfrisering

Jag fortsätter precis som tidigare så välkommen till min salong

Öppettiderna är desamma:

Måndag, Onsdag, Torsdag, Fredag 9.00-17.00

Lunch: 13.00-14.00 • Tisdagar stängt

Tar betalkort

Ann-Katrin • Tel. 0297 - 106 81

BEJLUND Entreprenad AB

Jim Lundkvist

- Va-arbeten
- Dräneringar
- Markplanering
- Vägbyggen
- Trailing
- Transporter med bil och släp
- Totalentreprenad husgrunder
- Försäljning av grusmaterial, sand, matjord

Tel. Jim Lundkvist 070-399 17 68 Dennis Lundkvist 070-322 11 83
E-post: bejs@tella.com

Lördag 30 september
lyser 100-tals marschaller
upp kvällen.

Avnjut en fantastisk middag när
sensommar går över till höst
Sista sittning 19.30

För mer info, öppettider och
bokningar till restaurangen
se vår hemsida www.axmarbrygga.se
Bokningar även på tel. 0297-320 00

OCKELBO BILSERVICE

JON JONSVÄGEN 6 (BREDVID BYGGBUTIKEN)
0297-40095

BOSCH
Service

Car Service

www.ockelbobilservice.se

VI HAR LÅNEBIL

Annelie Samuelsson's salong

Järnvägsgatan 4, Norrsundet

Jag finns på salongen måndag-fredag
men förboka din tid på
tel. 070-226 39 87

vardagar mellan 10 och 18
Betala kontant eller med kort

Följ oss på Facebook - Annelie Samuelssons Salong
och Instagram [annelies_salong](https://www.instagram.com/annelies_salong)

PÅ BEGÄRAN EFTER SUCCÉN 2016 – NU ÅTERKOMMER BERGBY HÖSTMARKNAD 21-22 OKTOBER

LÖRDAG 10-17 SÖNDAG 11-16

Bland marknadsständer

**– Lokalproducerat och tillresta knallar med seriöst utbud
(och lite "krimskrams").**

**Bilmetro visar upp olika bilmodeller * Ockelbo Gummiservice
visar skotrar och fyrhjulingar * Ponnyridning**

**Marknaden genomförs med stöd av välvilliga företag
som samtliga presenteras i Alla Tider's oktobernummer,
då också mer information om marknaden kommer.**

**Intresserad att delta eller sponsra? Ring Magnus Risberg tel. 070-
256 47 78 eller Krister Ederth tel. 070-514 30 30**

Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården ett både intressant och välkomponerat arrangemang

– Hamrånge är en av de mest spännande socknarna i länet, eftersom fynden här spänner över så många olika områden som skapar en helhet av både land och vatten, sa arkeolog Bo Ulfhielm från Länsmuseet, när han medverkade vid Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården och berättade om arkeologin i bygden.

Lilla Kulturarvsdagen var ett samarrangemang mellan hembygdsföreningen, Länsmuseet och skolan och som bjöd de många besökarna på ett både intressant och välkomponerat arrangemang, med vikingatema

Extrastolar fick tas fram för att alla skulle få plats, när Bo Ulfhielm berättade om arkeologihistorien, som sträcker sig så långt som 7000 år tillbaka i tiden.

– Första boplatserna som hittades var vid Vittersjö.

Beroende på höjden över havet har sedan boplatser och fynd gjorts inom olika tidsintervaller; den gropkeramiska tiden för 5000 år sedan, gravar och gravrösen från bronsåldern 25-30 meter över havet fram till järnålder och vikingatid för mellan 1000 och 2000 år sedan då dagens bygd etablerades.

Unika fynd i bygden är glödpansan från 900-talets Afghanistan, som hittades av två skolgrubbar 1943 i Näset i Åbyn, liksom Häckelsängsringen, vars syfte man inte riktigt kunnat fastställa, men som förmodligen var av symbolisk karaktär. Omtalad är även Axmarhögen – Gästriklands största gravhög liksom Totrakastalen och Engmanvraket.

Omfattande utgrävningar och undersökningar gjordes på 90-talet av Totrakastalen liksom senare även undersökningar av Engmanvraket. Axmarhögen däremot är aldrig utgrävd och undersökt.

– Och det får vi många förfrågningar om varför, men utgrävningar är kostsamma och något ska sparas till den framtida forskningen också, sa Bo Ulfhielm.

Mycket i bygden är undersökt, av länets 329 utgrävningar sedan 1990, finns 11 projekt i Hamrånge.

– Den samiska kulturen i bygden däremot, är inte undersökt och det är något jag skulle vilja göra, sa Bo Ulfhielm och tipsade om Fornminnesregistret och Tabellverket för den som är intresserad av att själv göra efterforskningar i Hamrånges arkeologi och historia.

– Allmänhetens kunskap om arkeologihistorien är jätteviktig och all information vi får samlas på Länsmuseet.

Nu innehöll dagen

långt mer än Bo Ulfhielms berättande; hantverkare från Hamrånge Slöjdare visade upp gamla tekniker, barnen kunde prova på bl a luffarslöjd, hur eldslagning går till visade Rickard Schill från länsmuseet och Nina Sjöberg berättade om medeltida kläder som visades upp. Rolf och Inger hade öppnat Loppisdörrarna och Anders och Janne serverade nygräddade kolbullar.

Åsa Fällgren från Norrsundet, som gjorde all keramik till Arn-filmerna och för en månad sedan kom trea på Nordiska Drejarmästerskapen i Lidköping, hade dukat upp ett bord med keramikalster, som hon tillverkat efter historiska förlagor, exempelvis saxisk keramik från 9-1100-talet och svartbränd keramik från vikingatid.

Nästa år kommer Åsa att delta i VM i drejning i Faenza i Italien.

Medeltida kläder i olika utformningar visades under dagen.

Åsa Fällgren med sin keramik gjord av historiska förlagor. I handen håller hon en "nappflaska".

Bo Ulfhielm från Länsmuseet berättad om Hamrånges arkeologihistoria.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Lördag 23 september kl. 11-15

HÖSTMARKNAD på hembygdsgården med loppis, kakbuffé, kolbullar, smedja m m

Sommarens utställningar HEMBYGDS-DRÄKTER och PER WIKBERG

VÄLKOMNA

Stort Tack till ICA Nära som sponsrade med frukt under Lilla Kulturarvsdagen vid hembygdsgården

Hamrånge Röda Korskrets informerar

29/9 kl. 13.30

Musikcafé på Träffpunkten med Lars Eldebrandt

20/10 kl. 13.30

Musikcafé på Solberga Tomas Åström underhåller

Alla hälsas
Välkomna!

Bohlins Rör AB
Installation, Service

**Varför en Thermia värmepump?
Fråga de som har en.**

**För fritt hembesök,
kostnadsförslag och offert -
kontakta Bohlins Rör**

www.thermia.se

**Verkstadsvägen 6, 817 40 Bergby
Tel: 0297-101 72 • www.bohlinsror.se**

Jörgen 070-357 01 66
Mattias 070-659 36 37
Gösta 073-847 60 55
Stefan 073- 847 50 55

Träffpunkt för seniorer Hamrånge Oktober 2017

Fredag 29 september kl. 13.30
Musikcafé med Röda Korset. Lars Eldebrandt underhåller. Lotterier

Fredag 6 oktober kl. 12.00
Sandvikens ABF integrationsprojekt "Hand i hand" bjuder in att smaka på mat från olika delar av världen. Anmälan till Pärlan 026-17 72 98. "Först till kvarn gäller". Kostnad 50:- kronor.

Fredag 20 oktober kl. 12.00
Hamrånge Lions bjuder in till surströmmingslunch. Även sill kommer att finnas. Anmälan till Pärlan 026-17 72 98. Kostnad 100:- Överskott går till välgörenhet.

Kontakta oss
Träffpunkten Vjvågen 30, Bergby Telefonnummer: 026-17 72 98
E-post: marie.berglund@gavle.se, anna.osterberg@gavle.se

Välkommen!

I samarbete med

Svenska kyrkan

HAMRÅNGE

Söndag 24 september kl. 11.00

Pilgrimsmässa, Österheds kapell

Söndag 1 oktober kl. 11.00

Familjemässa, Hamrånge kyrka

Söndag 8 oktober kl. 11.00

Mässa, Hamrånge kyrka

Hamrånge Centerkvinnor bjuder på kyrkkaffe

Kl. 16.00 Konsert med Sundsvalls Kammarkör och Kjell Lönnå

Söndag 15 oktober kl. 11.15

Gudstjänst, Fyren

Lördag 21 oktober kl. 17.30

Diakonikonsert, Hamrånge kyrka

Söndag 22 oktober kl. 9.30

Pilgrimsmässa, Hamrånge kyrka

Sopplunch Kyrkans hus, kl 12.00-14.00

**4/10 – Olof Thunman berättar om
Rysshärjningarna i Hamrånge**

**Läs mer om övriga samlingar och våra grupper på
www.svenskakyrkan.se/hamrange
Tel exp. 0297-57 20 90**

HAMRÅNGE GRUPPEN

Välkomna alla i Hamrångebygden till vårt
MÅNADSMÖTE i Fyren, Norrsundet
Tisdag 3 oktober kl. 18.00

På dagordningen bl a:

Inom ramen för Projekt landsbygdsutveckling –
Många förslag berör Norrsundet

Vi bjuder på kaffe

Svenska kyrkan

HAMRÅNGE

*Vill du medverka med sång
och/eller musik vid årets*

DIAKONIKONSERT

Lördag 21/10 kl. 17.30 i Hamrånge kyrka?

*Kontakta Emma Wallerberg tel. 0297-57 20 95
eller e-post: emma.wallerberg@svenskakyrkan.se*

Sundsvalls kammarkör med Kjell Lönnå ger konsert i Hamrånge kyrka

Söndag 8 oktober hälsar Sundsvalls kammarkör med Kjell Lönnå välkommen till sångfest i Hamrånge kyrka. Den välkända kören, som grundades av Kjell Lönnå har, efter mer än 150 separata program, blivit något av en TV-kör och gjort uppmärksammade turnéer både i Sverige, Europa, USA och Australien. Framträtt i de stora katedralerna i Wien och Budapest, i Sydneys operahus, Peterskyrkan i Rom, Notre Dame i Paris, St Pauls Cathedral i London och i Vatikanen fick de sjunga i speciell audiens hos påven Johannes Paulus II.

I fjol firade kören 50-årsjubileum med bl a en konsert i London och en mycket uppmärksammas Jubileumskonsert i Tonhallen i Sundsvall. Kjell Lönnå själv har fått motta en rad utmärkelser genom åren bl a utsetts till Årets TV-personlighet och fått guldmedalj av kung Carl XVI Gustaf. Han är också Hedersambassadör för Sundsvall och varit förbundsdirigent för Sveriges Körförbund under flera år.

Kalendarium 23/9 – 22/10

Lördag 23 september

Höstmarknad Hamrånge Hembygdsgård 11.00-15.00
Bastun öppen Åbys byamän, Hamrångefjärden 14.00-17.00

Söndag 24 september

Tipspromenad IOGT-NTO
Start 11-12 HIK:s klubblokal Hamrångefjärden
Pilgrimsmässa Österheds kapell 11.00

Torsdag 28 september

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare Hagsta skola 18.00-21.00

Fredag 29 september

Musikcafé med Röda Korset, Träffpunkten, Bergby 13.30

Lördag 30 september

Loppis vid ReDo, Norrsundet 10.00-14.00
Bastun öppen Åbys byamän 14.00-17.00
Fotboll Lindövallen 15.00
Herrar div. 5 Norrsundets IF - Helges IF

Söndag 1 oktober

Familjemässa, Hamrånge kyrka 11.00

Tisdag 3 oktober

Möte med Hamrångegruppen, Fyren, Norrsundet 18.00

Onsdag 4 oktober

Sopplunch, Kyrkans hus 12.00-14.00

Fredag 6 oktober

Projektet "Hand i hand" bjuder in att smaka på mat från olika delar av världen
Träffpunkten, Bergby 12.00

Lördag 7 oktober

Utställning "Kvinnokraft i tre generationer"
Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 11.00-15.00
Bastun öppen Åbyn byamän, Hamrångefjärden 14.00-17.00

Söndag 8 oktober

Mässa, Hamrånge kyrka 11.00
Konsert Sundsvalls kammarkör med Kjell Lönnå
Hamrånge kyrka 16.00

Torsdag 12 oktober

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare Hagsta skola 18.00-21.00

Lördag 14 oktober

Bastun öppen Åbys byamän, Hamrångefjärden 14.00-17.00

Söndag 15 oktober

Gudstjänst Fyren 11.15

Fredag 20 oktober

Surströmming Träffpunkten 12.00
Musikcafé på Solberga 13.30

Torget – Tack

En ros vill jag ge till alla de Hamrångebor som med värme stöttat mig under min sjukdomstid.

En hel bukett till all personal på Hamrånge HC för den trygghet ni skänkt.

Nu är jag på banan igen

Margitta Boberg, Hamrångefjärden

Torget – Tack

till Hamrånge PRO för de vackra blommorna vid min födelsedag

Dorrit

och till mina barn och barnbarn för blommor som lyste upp min dag

Mamma

Torget – In Memoriam

29/9 Två år av stor sorg och saknad efter min älskade Johns bortgång

Dorrit

Begravningar i Hamrånge församling under augusti

11/8 Adelgunda (Gunda) Arnbom, Bergby

17/8 Agne Arnbom, Gävle

Hamrånge byavakter rapporterar

... smitning från tankning vid Shell. Bilen hade stulna registreringsskyltar.

... bilar, ej hemmahörande i bygden, har setts cirkulera runt på olika platser bl a på fabriksområdet i Norrsundet, vid stugor i Högbacken, på Romsenvägen och Rödmursvägen.